

8. Vánoce jsou za dveřmi

Dívám se z okna na **ulici** a těším se na Vánoce. Sněží jako na Ladově pohlednici. Řidiči jezdí opatrně, auta **tiše** kloužou **naší** ulicí. Než se ale v **pokoji** rozzáří stromeček, musím si uklidit. Ježíšek je vzácný host, má přijít do **čistého** bytu.

Nejprve uklízím hračky a **knížky**. Pak se pouštím do luxování a tatínek mi pomáhá. Ještě chci **utřít** prach. Pokoj si vyzdobím vánočními hvězdičkami, do vázy vložím jehličí. Co ještě chybí? Ale ne, v potahu na křesle je **díra**! Uf, to byl jen stín.

Za oknem **sněží** a za dveřmi jsou Vánoce.

1 Četl/a jsi s porozuměním? Přemýšlej.

- Jak se rodina z textu připravuje na Vánoce?
- Proč podle tebe lidé před Vánoci uklízí?
- Jak si zdobí byt vaše rodina?

2 Jak vypadají pohlednice Josefa Lady? Prohlédněte si jeho obrázky zimy.

I ži ží
ši ší
či čí
ři ří
ci cí
Í ji jí
di dí
ti tí
ni ní

 Tučně vytištěná slova v úvodním textu obsahují hláskové skupiny, které vidíš vedle obrázku. Slova opiš a skupiny v nich zakroužkuj žlutě.

Najdi v textu další slova, která by mohla být vytištěna tučně, a přečti je. Pomáhej si obrázkem s polštáři.

Ž, š, č, ř, c, j, ď, ť, ň jsou měkké souhlásky. Píšeme po nich I, Í. Ži/ží, ši/ší, či/čí, ři/ří, ci/cí, ji/jí, di/dí, ti/tí, ni/ní jsou měkké skupiny.

3 Zdůvodni, jaké **i, í** nebo **y, ý** napíšeš v těchto slovech. Slova napiš.

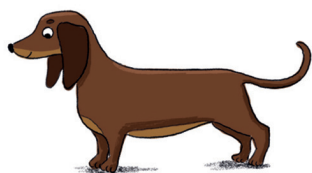
ž__dle, š__šky, uč__tel, hadř__k, věc__, j__dlo, hoď__ny, dět__, ložn__ce

■ Seřaď slova podle abecedy.

4 Přečti slovní spojení s doplněnými měkkými skupinami. Potom vše napiš.

vy__stí koberec, bi__ hodiny, u__rá prach, žehlí ko__le,
va__večeři, sma__řízek, koře__voní, příkré scho__ště,
leš__zrcadlo, malované skle__čky

5 Co může být pod vánočním stromčkem? Napiš názvy obrázků. Používej slova, která obsahují skupiny **ži/ží, ši/ší, či/čí**.

6 Vyznač slabičnou a hláskovou stavbu slov.

uklidit, Ježíšek, chybí, stín, vyzdobíme

10. Na kluzišti

Je **neděle** a Lukáš míří na **kluziště**. Těší se, že vyzkouší nové brusle. Po straně kluziště bruslí Zuzana. Umí otočky a pěkně vykresluje osmičky. Z druhého konce na něj mává **Luděk**. Na hlavě má helmu se zapínáním na bradě. Podobně jako Zuzana. **Zuzaně** helma moc sluší.

Lukáš se stydl vzít si helmu. Teď se stydí, že ji nemá. Omlouvá se kamarádům: „Počkejte chvíli, nevzal jsem si helmu.“ Lukáš běží domů.

Za chvíli už všichni tři krouží po ledě. I kdyby **někdo** z nich upadl, budou v pořádku.

1 Četl/a jsi s porozuměním? Přemýšlej.

- O kterém vybavení na bruslení se mluví v textu?
- Nosíš na bruslení také helmu?
- Při kterých dalších sportech je helma potřeba?
- Proč se Lukáš dvakrát stydl?
- Jak bys situaci, do které se dostal Lukáš, řešil/a ty?

Vyhledej v úvodním textu tučně vytištěná slova. Co se v nich opakuje?

- Říkej tato slova po slabikách.
- Hláskuj skupiny **dě, tě, ně**.

Písmeno **ě** ve skupinách **dě, tě, ně** označuje hlásku **e** a měkkost předcházející souhlásky **ď, ť, ň**.

- 2 Opiš z textu *Na kluzišti* všechna slova se skupinami **dě, tě, ně**. Rozděl je do tří sloupců. Počítej, kterých slov je nejvíc.
- 3 Slova **dělá, někdo, kluziště** rozděl na slabiky a značkami pod ně zapiš samohlásky a souhlásky.
- 4 Vyhledej skupiny **dě, tě, ně**. Vlastní jména postav opiš psacím písmem. Dej pozor na správné psaní velkých písmen a skupin **dě, tě, ně**.

OBR KOLODĚJ

POHÁDKA O SNĚHURCE

POVÍDÁNÍ O ZLÉ KRÁLOVNĚ

O KOUZELNÉ ZAHRADĚ

O ČARODĚJNICI ELVÍŘE

JAK JAROMIL KE ŠTĚSTÍ PŘIŠEL

O PRINCEZNĚ KATEŘINĚ

CHYTRÁ HORÁKYNĚ

O MOŘSKÉ PANNĚ

KMOTR MATĚJ

O VÍLE MALVÍNĚ

- Ze kterých pohádek jsou obrázky? Řekni, proč si to myslíš.
- Rozdělte se do skupin a jednu z pohádek si vyberte. Po přípravě ji převyprávějte ostatním.

14. Moje domácí zvířátko

Snad každý v naší ulici má psa. Je to taková psí ulice. Někde mají psa, jinde **psíka** nebo **pejsánka**. Na konci ulice je slyšet pořádný **hafan** Ďas.

Můj pejsek se jmenuje Lumpík. Je chytrý a přítulný. Má krátkou hnědou srst a zelená očka. Lesknou se mu jako korálky. Odpoledne ho cvičím na zahradě. Volám: „K noze!“ Když zavolám: „Lehni,“ Lumpík se položí do trávy.

Nejraději si hraje na honěnou. Já zase na schovávanou. Křiknu: „Hledej,“ a Lumpík hledá. Vždycky mě vyčmuchá. Někdy si hrajeme až do večera. Potom už nás oba volá maminka: „Lukáši, Lumpíku, pojďte domů, vy rošťáci!“

1 Četl/a jsi s porozuměním? Přemýšlej.

- Jak se jmenuje hafan, který bydlí na konci ulice?
- Najdi v textu, jak vypadá pejsek Lumpík. Kterou hru hraje nejraději?
- Jak jsi poznal/a, kdo vypráví o svém psu?
- Kde ses dozvěděl/a, jak se pes jmenuje?
- Které domácí zvířátko máš ty? Jak se jmenuje?

V textu *Moje domácí zvířátko* jsou tučně vtištěná slova. Přiřaď je k následujícím fotografiím.

Proč Lukáš neoznačil všechny psy slovem **pes**?

Vysvětli, proč oči svého psa označil jako **očka**.

Přečti si, co napsal Jiří Žáček.

Jak se člověk zlobí na psa

Obludo chlupatá!

Žraloku ušatá!

Smetáku ušmudlaná!

Zlobidlo neposlušný!

Hafaní halamo!

Ušatý torpédo!

Ometači s cupitáčem!

Kamarádíčku!

Ty naše zlatíčko!

Ty můj čumáčku!

■ Myslíš, že autor oslovuje více psů?

■ Jak se asi choval pes, když mu člověk říká **smetáku ušmudlaná** nebo **ty můj čumáčku**?

Slova, která obsahují i vztah člověka k tomu, co označují, se nazývají **citově zabarvená**.

Mohou to být slova **zdrobnělá**, např. **autíčko**, **lichotivá**, např. **hajat**, ale taky slova **hanlivá**, např. **rachotina**, **chrnět**, nebo **vulgární** (neslušná).

2 Jak asi oslovuje maminka Lukáše, když si spolu povídají před spaním? Použij slovo citově zabarvené.

3 Řekni citově zabarvená slova pojmenovávající **Zuzanu** a **Josefa**. Potom říkej citově zabarvená jména svých spolužáků.